

BAZE PODATAKA U TARANSPORTU I KOMUNIKACIJAMA

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Sustainable Transportation within the Framework of Green Deal - SPHERE

Call: ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-2

Project Number: 101128065

Primene baza podataka

- Po broju korisnika koji im pristupaju, baze podataka se mogu podeliti u više kategorija:
 - 1) lične baze podataka,
 - 2) baze podataka za radne grupe,
 - 3) baze podataka odeljenja,
 - 4) baze podataka preduzeća i Internet,
 - 5) intranet i
 - 6) ektranet baze podataka.

- Lične baze podataka

- Lične baze podataka se prave za korišćenje od strane jednog korisnika i već su dugo prisutne u korišćenju personalnih računara.
- Pojavom ličnih digitalnih pomoćnika (PDA), lične baze podataka su našle primenu i u nizu mobilnih uređaja koji osim računarskih imaju i neke druge primene npr. mobilni telefoni, faks mašine, Internet čitači.

- Baze podataka za radne grupe
- Radnu grupu čini relativno mali broj ljudi koji sarađuju na jednom pro-jektu ili aplikaciji ili na grupi sličnih projekata ili aplikacija. Radna grupa obično sadrži desetak ljudi. Oni mogu biti uključeni u npr. planiranje, projektovanje ili razvoj novog računarskog programa. Baza podataka za radne grupe služi za podršku zajedničkog rada jedne takve grupe.
- Svaki član radne grupe ima svoj računar, a računari su umreženi putem LAN-a. Baza podataka se nalazi na centralnom računaru koji se zove server baze podataka, koji je takođe na mreži. Stoga, svaki član grupe ima pristup podacima. Glavni problemi upravljanja podacima su vezani za njihovu bezbednost i integritet, s obzirom da više korisnika može istovremeno da obavlja ažuriranje podataka.

- Baze podataka odeljenja

Odeljenje je funkcionalna radna jedinica u okviru organizacije. Tipični primeri odeljenja su: kadrovsko, marketing, proizvodnja, računovodstvo i sl.

Odeljenje je obično veće od radne grupe (nekada se sastoji i do 100 osoba) i odgovorno je za veći broj različitih poslova.

- Baze podataka organizacija
- Baza podataka organizacije obuhvata čitavu organizaciju ili više njenih odeljenja. Ova vrsta baza podataka je namenjena da podrži sve procese organizacije i proces donošenja odluka. Važno je istaći da jedna organizacija može imati više baza podataka, tako da jedna takva baza podataka ne sadrži sve podatke jedne organizacije.
- Baza podataka organizacije pruža podršku za jedan određeni broj (skup) odeljenja. Tokom poslednje decenije, razvoj baza podataka organizacije je doveo do dva najvažnija oblika:
 - 1. Enterprise resource planning (ERP) sistem
 - 2. Implementacija skladišta podataka (data warehouses)

- ERP sistemi rade sa tekućim podacima organizacije, dok skladišta podataka sakupljaju podatke iz raznih operativnih baza podataka, uključujući i lične, radnih grupa, odeljenja i ERP baze podataka. Skladišta podataka pružaju mogućnost korisnicima da rade sa prethodnim podacima kako bi pronašli obrazce i trendove događaja i kako bi odgovorili na pitanja koja su vezana za strategiju poslovanja.

- Internet, Intranet i Extranet baze podataka

- Internet tehnologije služe za olakšavanje deljenja podataka i informacija.
- Na primer, u okviru fabrike može se koristiti lokalna mreža (LAN) koja povezuje radne stanice zaposlenih iz raznih odeljenja sa serverom na kome se nalazi baza podataka.
- LAN unapređuje komunikaciju i proces donošenja odluka u okviru same kompanije. Ako se uvede Intranet koji se zasniva na Web tehnologiji, njemu se može pristupati samo u okvirima kompanije. Radna stanica svakog zaposlenog se može koristiti kao web browser, i na taj način se dobija brz pristup informacijama kompanije, uključujući i telefonski adresar, specifikacije proizvoda, elektronsku poštu i tome slično.

- U cilju efikasnijeg ukupnog poslovanja intranet sistem se može otvoriti ka kupcima preko Interneta. Ovo omogućava maloprodajama da pretražuju katalog proizvoda (uključujući slike i specifikacije proizvoda) i utvrde da li željenog proizvoda ima u skladištu.
- Tada radnici u maloprodajnim objektima mogu da obaveste svoje kupce i da poruče željeni komad proizvoda preko Interneta. Internet konekcija je konfigurisana kao extranet što znači da samo odobrene maloprodaje mogu da pristupe intranet-u fabrike.

- Extranet koristi Internet tehnologiju, međutim, pristup extranetu je, za razliku od Interneta kome mogu svi pristupiti, ograničen.

Ustvari, pristup je ograničen na kompanije koje su u ulozi dobavljača i kupca i koje imaju međusobni dogovor o pristupu podacima i informacijama jednih drugima. Intranet može da ostvari Internet konekciju ali ta konekcija će biti zaštićena firewall-om koji sprečava neovlašćeni pristup intranetu.